

Llyfr Aneirin

The Book of Aneirin: The Primary Text (A Literal Hypertext Transcription)

Manuscript Source: [Lyfrgell Ganolog Caerdydd \(Cardiff Central Library\)](#) MS 2.81

Transcription, Encoding & Notes Copyright © 2007 by [Steve Sweeney-Turner](#) (All Rights Reserved)

Working Draft (November 2007)

Document encoded in XHTML 1.0 Strict using CSS conforming to [W3C](#) standards

Characters encoded in modern font forms conforming to [Unicode](#) / [MUFI](#) standards

REQUIRED FONT: [JUNICODE](#) (freeware) — *WARNING: characters will NOT render correctly without this!*
(Junicode font Copyright © by Prof. Peter Baker)

WORK PENDING:

- include pp. i-iv
  - complete marginalia
  - define/encode space-widths
  - create dedicated font
  - add editorial/technical notes
-

GRedýf gwr oed **Hwn ýw e gododín · aneirín ae cant ·**
 gwaf gwrhýt am diaf · meírch mwth mýngvraf ·
 a dan vordwýt megýrwaf · ýfgwýt ýfgauýn lledan
 ar bedreín mein vuan · kledýuawr glaf glan ethý eur
 aphan · ný b1 ef a ví caf e rof a th1 · Gwell gwneif a th1
 ar wawt dý uol1 · kýnt ý waet e lawr nogýt ý neithýa
 wr · kýnt ý vwýt ý vreín noc ý argýureín · ku kýueillt
 eweín · kwl ý uot a dan vreín · marth ým pa vro llad
 vn mab marro · ○○○○ ○○○○ ○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○

Kayawc kýnhorawc men ýdelhe1 · díffun ý mlaen
 bun med a dalhe1 · twll tal ý rodawr ene klywe1 awr · ný
 rode1 nawd meínt dílyne1 · ný chilýe1 o gamhawn ený
 vere1 waet mal brwýn gomýne1 gwýr nýt eche1 · nýf
 adrawd gododín ar llawr morde1 · rac pebyll madawc
 pan atcozýe1 namen vn gwr o gant ený delhe1 · ○○○

Kaeawc kýnnívýat kýwlat e rwýt · ruthýr erýr en
 ebýr pan llíthýwýt · e amot a vu not a gatwýt · gwell
 a wnaeth e aruaeth ný gilywýt · rac bedín ododín ode
 chwýt · hýder gýmhell ar vreithel vanawýt · ný nodí
 nac ýfgeth nac ýfgwýt · ný ellir anet rý vaethpwýt · rac
 ergýt catvannan catwýt · ○○○○○○ ○○○○ ○○○○ · o□□o

Kaeawc kýnhorawc bleíd e maran · gwevrawr go

díwawr torchawr am rann · bu gwevrawr gwerthva-
 wr gwerth gwín vann · ef gwrthodef gwryf gwýar díf
 greín · ket dýffeí wýned a gogleđ e rann · o guffýl mab ýf-
 gýrran ýfgwýdawr angkýuan · ○○○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○

Kaeawc kýnhorawc aruawc eg gawr kým no díw e
 gwr gwrđ eg gwýawr · kýmran en racwan rac býđínawr
 kwýdeí pým pýmwnť rac ý lafnawr · o wýr deivýr a
 brenných dýchíawr · vgeín cant eu díuant en un awr ·
 kýmť ý gíc e vleíd nogýt e neithýawr · kýmť e vud e vran
 nogýt e allawr · kým noe argýureín e waet e lawr ·
 gwerth med eg kýmťed gan lliwedawr · hýueíd hír et-
 mýgír tra vo kerdawr · ○○○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○

Gwýr a aeth ododín chwerthín ognaw · chwerw
 en trín a llaín en emdullýaw · býrr vlýned en hed ýđ
 ýnt endaw · mab botgat gwnaeth gwýnnýeíth gwre-
 íth e law · ket elwýnt e lanneu e benýđýaw · a hen a ýe-
 ueíng a hýđýr allaw · dadýl diheu angheu ý eu treidaw ·

Gwýr a aeth ododín chwerthín wanar · dífgýnný-
 eit em bedín trín díachar · wý lledí a llavnawr heb va-
 wr drýdar colovýn glýw reithuýw rodí arwar · ○○○○○○

Gwýr a aeth gatraeth oed fraeth eu llu · glafved eu
 hancwýn a gwenwýn vu · trýchant trwý beirýant en

cattau · a gwedŷ elwch tawelwch vu · ket elwŷnt e lanneu
e benŷdu · dadŷl dieu agheu ŷ eu treidu · ○○○○○○○○○○○○

Gwŷr a aeth gatraeth veduaeth uedwn · fŷrŷf frwŷth-
lawn oed cam naf kŷmhwŷllwn · e am lavnawr coch goz-
vawr gwrnw · dwŷf dengŷn ed emledŷn aergwn · ar
deulu brenneŷch beŷch barnaffwn · dilŷw dŷn en vŷw nŷf
adawffwn · kŷueillt a golleif diffleif oedwn · rugŷl en em-
wrthrŷn rŷnn riadwn · nŷ mennwff gwrawl gwadawl
chwegrwn · maban ŷ gŷan o vaen gwŷnngwn · ○○○○○○

Gwŷr a aeth gatraeth gan wawr traudŷnt eu hed
eu hovnawr · milcant a thrŷchant a emdaflawr · gwŷar-
llŷt gwŷnnodŷnt waewawr · ef gozfaf ŷng gwŷrŷf · eg-
gwŷrŷawr · rac gofgord mŷnŷdawc mwŷnvawr · ○○○○○○

Gwŷr a aeth gatraeth gan wawr dŷgŷmŷrrwff eu ho-
et eu hanŷanawr · med evŷnt melŷn melŷf maglawr · blw-
ŷdŷn bu llewŷn llawer kerdawr · coch eu cledŷuawr na
phurawr eu llain · gwŷngalch a phedŷollt bennawr rac
gofgozd mŷnŷdawc mwŷnvawr · ○○○○ ○○○ ○○○○

Gwŷr a aeth gatraeth gan dŷd · neuf gozeu o gadeu ge
wilid · wŷ gwnaethant en geugant gelorwŷd · a llavnawr
llawn annawd em bedŷd · gozeu ŷw hwnn kŷn kŷftlwn
kerennŷd · enneint creu ac angeu oe hennŷd · rac bedin

ododín pan vudýd neuf gozeu deu bwýllýat neírthýat gwýchýd ·

Gwr a aeth gatraeth gan dýd · ne llewef ef vedgwýn veí
noethýd · bu truan gýuatcan gývluýd · e negef ef o2 dzach-
wref drenghídýd · ný chryffýwí gatraeth mawr mo2 ehe-
laeth e aruaeth uch arwýt · ný bu mo2 gýffo2 o eidýn ýf-
go2 a efgareí ofwýd tutvwlch hír ech e dír ae dreuýd ·
ef lladeí faeffon feithuet dýd · perheit ý wrhýt en wrvýd
ae goveín gan e geín gýweithýd · pan dývu dutvwlch dut
nerthýd · oed gwaetlan gwýaluan vab kílýd · ○○○○○○

Gwr a aeth gatraeth gan wawr · wýneb udýn ýfgo2-
va ýfgwýdawr · creí kyrchýnt kynnullýnt reíawr en gýn-
nan mal taran twrýf aeffawr · gwr gozvýnt · gwr et-
výnt · gwr llawr · ef rwýgeí · a chethreí · a chethrawr · od
uch lled lladeí a llavnawr · en gýftud heýrn dur arben-
nawr · e mordeí ýftýngeí adýledawr · rac erthgí erthý-

Ovreithýell gatraeth pan · ¶ cheí výdínawr · ○○○○
adrodir · maon dýchíorant eu hoet bu hír · edýrn díe-
dýrn amýgýn dír · a meibýon godebawc gwerín en
wír · dýforthýnt lýnwýffawr gelorawr hír · bu tru a
dýnghetven anghen gýwír · a dýngwt ý dutvwlch a
chývwlch hír · ket ývem ved gloýw wrth leu babír
ket veí da e vlaf ý gaf bu hír · ○○○○○○ ○○○○○○

Blaen echeching gaer glaer ewgei · gwyr gweiryd
 gwanar ae dilynei · blaen ar e bludue dygollouit vual
 ene vwynvawr vordei · blaen gwirawt fragawt · ef dy-
 bydei · blaen eur a phorphor kein af mygei · blaen edyfra-
 wr pasc ae gwaredei · gwrthlef ac euo bryt ae derllydei · bla-
 en erwyre gawr buduawr dreii · arth en llwrw byth hw

Anawr gynhoruan huan arwy · ¶ yr e techei · ooooo
 ran · gwledic gwd gyfgein nef enyf brydein · garw ryt rac
 rynn : aef e lwrw budyn · bual oed arwynn eg kynted ei-
 dyn · e rihyd ryodref · e ved medwawt yuei win gwirawt ·
 oed eruít uedel : yuei win gouel · a erueid en arued : aer gen-
 nin vedel · Aer adan glaer · kenyn keuit aer · Aer feirchya-
 wc aer edenawc · nyt oed diryf y yfgwyt gan waywa-
 wr plymnwyt · kwydyn gyuoedyon : eg cat blymnwyt ·
 dieffic e diaf : divedyl af talaf · hudit e wyllyaf · kyn bu cla-
 wr glaf bed gwruelling vrefc · oooooo oooooo

Teithi etmygant tri llwry nouant · pymwnt a phym-
 cant · trychwn a thrychant · tri si chatvarchawc : eidyn eu
 ruchawc · tri llu llurugawc : tri eur deyrn dorchawc · tri
 marchawc dywal : tri chat gyhual · tri chyfneit kyfнар :
 chwerw fyfgynt efgar · tri en drin en drwm · llew lledynt
 blwm : eur e gat gyngwrn · tri theyrn maon : a dyvu o

vrython · kynrí a chenon · kynreín o aeron · gogyuerchí yn-
 hon deívyr díuerogyon · a dývu o vrython wr well no
 chýnon farff ferí alon · ○○○○ ○○○○ ○○○○

Eveif ý wín a med e mordeí · mawr meínt e vehyr ýg-
 kýuaruot gwýr · bwýt e erýr erýfmygeí · pan gryffýeí gýdý-
 wal kýfdwýreeí · awr gan wýrd wawr kýuí dodeí · aeßfawr
 dellt ambellt a adaweí · pareu rýnn rwýgyat dýgýmýneí ·
 e gat blaen bragat bríweí mab fývno : fýwýedýd ae gwý-
 dýeí · a werthwíf e eneít er wýneb grybwýllýeít : a llavýn
 llíveít lladeí · lledeßít ac athrwýf ac affreí : er amot aruot
 aruaetheí · ermýgeí galaned o wýr gwýchýr gwned em
 blaen gwýned gwaneí · ○○○○ ○○○○ ○○○○

Eveif ý wín a med e mordeí can ýueif dífgýnneif rann
 fin · fawt ut nýt dídrachýwed colwed drut · pan dífgýnneí
 bawb tí dífgýnnvt · ýf deupo gwaeanat gwerth na phechut ·
 preßent adrawd oed vreíchýawr drut · ○○○○ ○○○○

Gwýr a aeth gatraeth buant enwawc · gwín a med o
 eur vu eu gwírawt · blwýdýn en erbýn urdýn deuawt ·
 trýwýr a thrí ugeínt a thrýchant eur dorchawc · or fawl
 ýt gryffýaffant uch gormant wírawt ný díengíf namýn
 trí o wrhýdri foßfawt · deu gatkí aeron a chenon daýra-
 wt a mínheu om gwaetfreu gwerth vý gwennwawt ·

Uyg car yng wirwar nyn gogyffrawt o neb o ny bei o
 gwyn dragon ducawt · ny didolit yng kynted o ved gwí-
 rawt · ef gwnaei ar beithing peithyng aruodyawc · ef dif-
 grein eg cat difgrein en aelawt · neuf adrawd gododin gwe-
 dy foffawt pan vei no llivyeu llymach nebawt · ○○○○○○

Aryf angkynnull agkymaen dull agkyfgoget · trachy-
 wed vawr treigleffyd llawr lloegrwyf giwet · heeffit eif
 yg kynnor eif yg cat uereu · goruc wyr lludw a gwraged
 gwýdw kyn noe anghew · greit uab hoewgwr ac yfberu y

Arwr y dwy yfgwyd adan e dalvrith · (II) beru creu ·
 ac eil tith orwydan · bu trydar en aerure bu tan · bu e-
 hut e waewawr bu huan : bu bwyt brein bu bud e vran ·
 a chyn edewit en rydon gan wlith eryr tith tiryon ·

ac o du gwaſgar gwanec tu bronn · beird byt barnant
 wyr o gallon · diebyrth e gerth e gynghyr : diua oed e gyn-
 rein gan wyr · a chynn e olo a dan eleirch vre : ytoed wryt
 ene arch · ○○○ gorgolchef e greu y feirch budvan vab bleid-

Cam e adaw heb gof camb ehela- · · (II) van dihavarch ·
 eth · nyt adawe adwy yr adwryaeth · nyt edewif e-
 llyf lef kerdoryon prydein diw calan yonawr ene ar-
 uaeth · nyt erdit e dir kevei diffeith : dra chaf aniaf dre-
 ic ehelaeth · dragon yg gwyar gwedy gwynvaeth gwe-

nabwŷ vab gwenn : gŷnhen gatraeth · ○○○○○○○○○○○○

Bu gwŷr mal ŷ meud e gatlew · nŷ deliif meŷrch neb marchlew
heeffit waywawr ŷ glŷw · ŷ ar llemenŷ llwŷbŷr dew · kenŷ
vaket am vŷrn am borth : dŷwal ŷ gledŷual emborth · heeffŷt
onn o bedrŷollt ŷ law : ŷ ar veinnŷell vŷgedorth · ŷt ranneŷ
rŷgu e rŷwŷn : ŷt ladeŷ a llauŷn vreith o eithŷn · val pan vel
medel ar vreithŷn e gwnaeŷ varchlew waetlŷn · ○○○○○○○○

Iffac anuonawc o barth deheu · tebiŷ mor llŷant ŷ deuodeu ·
o wŷled a llarŷed a cheŷn ŷuet med : men ŷth glawd e offer e
bwŷth madeu · nŷ bu hŷll dihŷll na heu diheu · feinnŷeffŷt e
gledŷf ŷm penn mameu · mur greit oed moleit ef mab gwŷdneu ·

Keredic caradwŷ e glot · achubeŷ gwarchatweŷ not · lletvegŷn
ŷf tawel kŷn dŷuot e dŷd gowŷchŷd ŷ wŷbot · ŷf deupo car kŷrd
kŷvnot ŷ wlat nef adef atnabot · ○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Keredic caradwŷ gŷnran · keimŷat ŷg cat gouaran · ŷfgw-
ŷt eur crwŷdŷr cadlan : gwaewawr ufwŷd agkŷuan · kle-
dŷual dŷwal diwan · mal gwr catweŷ wŷaluan · kŷnn kŷf-
dud daear kŷnn affan o daffar diffŷnneŷ e vann · ŷf deupo
kŷnnwŷf ŷg kŷman · can drŷndawt en vndawt gŷuan ·

Pan grŷffŷeŷ garadawc ŷ gat : mal baed coet trŷchwn
trŷchŷat · tarw bedŷn en trŷn gomŷnŷat : ef llithŷeŷ wŷd-
gwn oe anghat · ŷf vŷn tŷft eweŷn vab eulat · a gwŷren ·

a gwýnn a gwryat · o gatraeth o gymýnat · o vrynn hýdwn
kynn caffat · gwedy med gloew ar anghat ný welef vrun e dat ·

Gwyr a gryffýaffant buant gýtneit · hoedýl výrrýon med-
won uch med hidleit · gofgord vynýdawc enwawc en reit ·
gwerth eu gwled o ved vu eu heneit · caradawc amadawc
pýll ac ýeuan : gwgawn a gwíawn · gwýnn a chýnvan · pe-
redur arueu dur : gwawrdur ac aedan · achubýat eng gawr
ýfgwýdawr angkýman · a chet lledeffýnt wý lladaffan : neb
ý eu týmhýr nýt atcorfan · ○○○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○○○○○

Gwyr a gryffýaffant buant gýtvaeth · blwýdýn od uch
med mawr eu haruaeth · mor dru eu hadrawd wý · angawr
híraeth · gwenwýn eu hadlam nýt mab mam ae maeth · mor
hír eu hetlít ac eu hetgýllaeth en ol gwýr pebýr temýr
gwínvaeth · gwlyget gododín en erbýn fraeth · ancwýn my-
nýdawc enwawc e gwnaeth · a phrít er prýnu breithýell

Gwyr a aeth gatraeth ýg cat ýg gawr · (III) gatraeth ·
nerth meírch a gwrymfeírch ac ýfgwýdawr · peleidýr ar
gýchwýn a llým wae wawr · a llurugeu claer a chledýuawr ·
ragoreí týlleí trwý výdínawr · kwý^{de1} bým pýmwn^t rac ý la-
vnawr · ruuawn hír ef rode1 eur e allawr · a chet a choel-

Ný wnaethpwýt neuad · (III) veín keín ý gerdawr ·
mor orchýnnan · mor vawr mor oruawr ý gývlavan ·

dýrllýdut medut morýen tan · ný thraetheí na wneleí kenon
 keleín · vn feirchýawc faphwýawc fon edlýdan · feínnýeffit e
 gledýf em penn garthan · noc ac efgýc carrec výt vavr ý chý-
 hadvan · ný mwý gýfgogít wít uab peíthan · ○○○○ ○○○○

Ný wnaethpwýt neuad mor anvonawc oný bei vorýen
 eil caradawc · ný diengíf en trwm e lwrw mýnawc · dýwal
 dýwalach no mab ferawc · fer ý law fagleí fowýf varchawc ·
 glew díaf dínaf e lu ovnawc · rac bedín ododín bu gwafgara-
 wc · ý gýlchwý dan ý gýmwy bu adeuawc · ýn dýd gwýth bu
 ýftwýth neu bwýth atveíllýawc · dýrllýdeí vedgýrn eíllt mý-

Ný wnaethpwýt neuad mor dieffíc no · ¶ nýdawc ·
 chýnon larý vronn geínnýon wledíc · nýt ef eístedeí en tal
 lleíthíc · e neb a waneí nýt atwenít · raclým e waewawr ∴
 calch dreí tylleí výtínawr · rac vuan ý veírch ∴ rac rýgíawr ∴
 en dýd gwýth atwýth oed e lavnawr · pan grýffýeí gýnon

Dífgýnfit en trwm ýg keffe- · · ¶ gan wýrd wawr ·
 vin · ef díodef gormef ef dodef fín · ergýr gwayw rieu rývel
 chwerthín · hut effýt ý wrhýt e lwrý elfín · eíthínýn uoleít
 mur greít tarw trín · ○○○○ ○○○○○ ○○○○○

Dífgýnfit en trwm ýg keffeuín · gwerth med ýg kýnted
 a gwírawt wín heýeffýt ý lavnawr rwg dwý výtín · ar-
 derchawc varchawc rac gododín · eíthínýn uoleít mur greít

· ¶ tarw trín ·

Dífgýnfit en trwm rac alauoed wýreín · wýre llu llaef
 ýfgwýdawr · ýfgwýt vríw rac bíw belí bloedvawr · nar
 od uch gwýar fin feftínjawr · an delíit kýnllwýt ý ar gýng-
 horawr · gorwýd gwareuf rith rín ých eurdorchawr ·
 twrch goruc amot e mlaen ýftre ýftrýwýawr · teíling
 deith gwrthýat gawr · an gelwit e nef bit athledhawr ·
 e mýt ef krennít e gat waewawr · catvannan er a clut clot
 vawr · ný chýnhennít na bei llu ídaw llawr · ○○○○○○○○

Am drýnní drýlaw drýlenn · am lwýf amdíffwýf dýwar-
 chen · am gwýdaw gwallt e ar benn · ý am wýr erýr gw-
 ýdýen · gwýduc neuf amuc ae wayw ardullýat díwýllýat
 e berchen · amuc morýen gwenwawt mirdýn · a chývrannv
 penn príf eg werýt · ac an nerth ac am hen : trýwýr ýr bod
 bun bratwen · deudec gwenabwý vab gwenn · ○○○○○○○○

Am drýnní drýlaw drýlenn · gweínýdýawr ýfgwýdawr
 ýg gweíthýen · en arýal cledýual am benn · en lloegýr drý-
 chýon rac trýchant unben · a dalwý mwng bleid heb prenn ·
 ene law : gnawt gwýchnawt ený lenn · o gýurang gw-
 ýth ac afgen · trenghíf ný díenghíf bratwen · ○○○○○○○○

Eur ar vur caer kryfgrwýdýat aer cret tý na thaer
 aer vlodyat · vn axa ae leiffýar ar gatwýt adar brwý-
 dryar · fýll o víreín neuf adrawd a vo mwý o damweínný-

eit llwŷ od amluch lliuanat · neuf adrawd a uo mwŷ en awr
 blŷgeínt na bei kŷnhawal kŷnheilweíng · ○○○○○○ ○○○○○○

Pan vuoft dŷ kŷnnívn̄ clot en amwŷn tŷwŷffen · gordí-
 rot ohaedot en gelwít redŷrch gwŷr not · oed dor diachor dí-
 achor dín dreí oed mŷnut wrth olut ae kŷrcheí · oed dínaf
 e vedín ae creteŷ · nŷ elwít gwinwít men na bei · ○○○○○○○○

Ket bei cann wr en vn̄ tŷ atwen ovalon kenŷ · penn ?
 gwŷr tal beíng a delŷ · ○○○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○

Nŷt wŷf vŷnawc blín nŷ díalaf vŷ ordín · nŷ chwardaf ŷ
 chwerthín a dan droet ronín · ŷftŷnnawc vŷg glín en tŷ deŷ-
 erŷn · cadwŷn heŷjernín am ben vŷn deulín o ved o vuelín ·
 o gatraeth werín · mí na ví aneírín · ŷf gwŷr talŷefflín ovec
 kŷwrenhín · neu cheíng e ododín kŷnn gwawr dŷd dílín ·

Goroled gogled gwr ae goruc · llarŷ vronn haeladon nŷ ef-
 fŷllut · nŷt emda daear nŷt emduc mam ? mor eirŷan gadarn
 haearn gaduc · o nerth e kledŷf claer e hamuc · o garchar an-
 war daear emduc · o gŷvle angheu o anghar dut keneu ŷ
 vab llŷwarch díhauarch drut · ○○○○○○ ○○○○○○

Nŷt ef borthŷ gwarth gorfed fenŷllt · ae leftri llawn med ?
 godoleŷ gledŷf e gared · godoleí lemeín e rŷuel · dŷfforth feŷ
 lŷnwŷffawr oe vreych ? rac bedín ododín a breennŷch · gna-
 wt ene neuad vŷthmeírch gwŷar a gwŷrŷmfeírch · keíng-

ýell hirýell oe law · ac en elýd brýffýaw · gwen ac ýmhýrd-
wen hýrdbeít · dífferch a ferch artro gwýr nýt oedýn drých
draet fo · heilýn achubýat pob bro · ○○○○ ○○○○ ○○○○

Llech leutu tut leudvre gododín ýftre · ýftre ragno ar
ý anghat · angat gýnghor e leuuer cat · cangen gaerw-
ýf keuí dullýwýf · týmoz dýmheftýl · týmeftýl dýmor · e
berí restýr rac riallu · o dindýwýt ýn dývu wýt ýn dýwo
vu · dwýf ýd wodýn llým ýt wenýn · llwýr genýn llu · ýf-
gwýt rugýn rac tarw trín ý dal vríw vu · ○○○○○○○○○○

Er kryn e alon ar-af ery brwýdrín trín tra chuar ·
kwr e vankeírw am gwr e vanncarw · býffed brých brí-
want barr · am bwýll am dífteir am díftar · am bwýll am
rodic am rýchward · ýf b^fo ýf brýf treullýawt rýf en ríwdrec ·
ný hu wý ný gaffo e negef · nýt anghwý a wanwý odiwef ·

Ný mat wanpwýt ýfgwýt ar gýnwal carnwýt · ný
mat dodef ý vordwýt ar vreíchir meⁱn—llwýt · gell e ba-
ladýr gell gellach e obell · ý mae dý wr ene gell en cnoí ang-
hell bwch bud oe law idaw poet ýmbell · ○○○○ ○○○○

Da ý doeth adonwý atwen · ým adawffut wenn helí
bratwen · gwnelut · lladut · llofgut · no morýen ný waeth
wnelut · ný delýeíft nac eithaf na chýnhor · ýfgwn drem
díbennor · ný weleíft emorchwýd mawr marchogyon

wý lledín ný rodín ~~nawd~~ nawd ý faeffon · ○○○ ○○○○○○

Gododín gomýnaf dý blegýt · týnoeu dra thrumeín drum
effýth · gwaſ chwant ý arýant heb emwýt · o guffýl mab dw-
ýwe1 dý wrhýt · nýt oed gýnghor wann · wael ý rac tan
veithín · o lýchwyr ý lýchwyr luch bín · luchdor ý borfoz berý-
erín · llad gwawf · gwan mawf mur trín anyfgarat aç vu

Kýwýreín ketwýr kýwrennín · · (III) ý nat ac aneírín ·
e gatraeth gwerín fraeth fýfgýolín · gwerth med ýg kým-
ted a gwirawt wín · heýeffít e lavnawr rwng dwý ve-
dín · arderchauc varchawc rac gododín eithínýn voleit
mur greít tarw trín · ○○○○ ○○○○ ○○○○

Kýwýreín ketwýr kýwrenhín · gwlat atvel gochlý-
wer eu díln · ○○○○ ○○ ○○ · dýgoglawd tonn bevýr
berýerín · men ýd ýnt eilyaffaf eleín · o bre1 vrých ný we-
lých weýelín · ný chemýd ~~ný~~ haed ud a gordín · ný phýrth
mevyl morýal eu díln · llavýn durawt barawt e waetlín ·

Kýwýreín ketwýr kýwrenhín · gwlat atvel gochlý-
wer eu díln · ef lladawd a chýmawn a lláin a charne-
dawr tra gogýhwc gwýr trín · ○○○○ ○○○○

Kýwýreín ketwýr kýuaruant · ý gýt en vn vrýt ýt
gýrchaffant · býrr eu hoedýl · hír eu hoet ar eu carant ·
feith gýmeínt o loegrwýf a ladaffant · o gývrýffed gwra-

ged gwýth a wnaethant · llawer mam ae deigýr ar ý ha
Ný wnaethpwýt neuad mor dianaf lew : · · ¶ mrant ·
 mor hael baran llew llwýbýr vwýhaf · a chýnon lary
 vronn adon deccaf · dínaf ý díaf ar llet eíthaf · dor angor
 bedín bud eilyaffaf · or fawl a weleif ac a welaf ýmýt :
 en emdwýn arýf grýt gwryt gwryaf · ef lladeí ofwýd
 a llavýn llýmaf · mal brwýn ýt gwýdýnt rac ý adaf ·
 mab klýtno clot hír canaf ýtý or : clot heb or heb eithaf ·

Owínveith a medweith dýgodolýn · gwnlleith mam hwr-
 reith eidol enýal · ermýgei rac vre rac bronn budugre bre
 eín dwýre wýbýr ýfgýnnýal · kýnreín en kwýdaw val
 glaf heit arnaw : heb gilyaw gyhaua · fýnnwýr ýftwýr
 ýftemel : ý ar weillyon gwebýl ac ardemyl gledýual · bla-
 en ancwýn anhun hediw an dihun : mam reidun rw-

Owínveith a medweith ýd aethant · ¶ ýf trydar ·
 e genhýn llurugogyon nýf gwn lleith lletkýnt · kýn llwý-
 ded eu lleaf dýdaruu · rac catraeth oed fraeth eu llu · o
 ofgozd výnýdawc vawr dru · o drýchant namen vn

Owínveith a medveith ýt grýffý- · ¶ gwr ný dýuu ·
 affant · gwýr en reit moleít eneít dichwant · gloew dull
 ý am drull ýt gýtvaethant · gwín a med amall a amuc-
 fant · o ofgord výnýdawc an dwýf atveillyawc : a rw-

ýf a golleif om gwír garant · o drýchan ríallu ýt grýffýaf-
fant gatraeth ⁊ tru namen vn gwr nýt atcorfant · ○○○○○○

Hv býdeí ýg kýwýreín preffent mal pel ar ý e hu býdeí ·
Hene ueí atre · hut amuc ododín o wín a med en dïedíng ýng
ýftrýng ýftre · ac adan gatvannan cochre veírch marchawc

Angor dewr daen fâph ferí raen · ¶ godrud emore ·
fengí wrýmgaen e mlaen bedín · arth arwýnawl druffý-
at dreiffýawr fengí waewawr en dýd cadýawr · ýg cla-
wd gwernín · eil nedíc nar ⁊ neuf duc drwý var · gwled ý
adar o drýdar drín · kýwír ýth elwír oth enwír weith-
ret ⁊ ractaf rwýuýadur mur catuilet merín a madýeín

Ardýledawc canu kýman caffat · ¶ mat ýth anet ·
ketwýr am gatraeth a wnaeth bríthret · bríthwý a wý-
ar fathar fanget · Sengí wít gwned bual am dal med ·
a chalaned kýuírýnged · nýt adrawd kíbno wede kýffro cat ⁊

Ardýledawc canu ký- · ¶ ket beí kýmun keuí dayret ·
man ovrí · twrýf tan a tharan a rýuerthı · gwrhýt ar-
derchawc varchawc mýfgí · ruduedel rýuel a eidunı · gwr
gwned dívudýawc dímyngýeí ý gat · or meínt gwlat ýd
ý klýwı · ae ýfgwýt ýfgwýt ar ý ýfgwýd · hut arollı wayw
mal gwín gloew o wýdýr leftrı · arýant amyued eur dý-
lýı · gwínvaeth oed waetnerth vab llýwrı · ○○○○○○○○○○

Ardyledawc canu clauer orchyrdon · a gwedy dyrreith dy-
lleinw aeron · dimconef loflen benn eryron · llwyt : ef gorev
vwyt y yfgylvyon · or a aeth gatraeth o eur dorchogyon · ar
negef mynydawc mynawc maon · ny doeth en diwarth o b
barth vrython · ododin wr bell well no chynon · ○○○○○○○○

Ardyledawc canu keman kywreint · llawen llogell byt bu
didichwant · hu mynnei eng kylch byt : eidol anant · yr eur
a meirch mawr : a med medweint · namen ene delei o vyt
hoffeint · kyndilic aeron wyr enouant · ○○○○○○○○ ○○ ○○

Ardyledawc canu clauer orchyrdon · ar negef mynydawc
mynawc maon · a merch eudaf hir dreif gwananhon · oed
porfor gwifgyadur dir amdrychyon · ○○ ○○○ ○○○○ ○○○○

Dyfforthes meiwyr molut nyuet · baran tan teryd ban
gynneuet · duw mawrth gwifgyaffant eu gwrym dudet ·
diw merchyr perideint eu calch doet · diwyeu bu diheu eu
diuoet · diw gwener calaned amdynet · diw fadwrn bu di-
vwrn eu kyt weithret · diw ful eu llavneu rud amdynet · diw
llun hyt benn clun gwaetlun gwelet · neuf adrawd godo-
din gwedy lludet · rac pebyll madawc pan atcoryet namen

Moch dwyreawc y more · (II vn gwr o gant ene delhet ·
kynnif aber · rac yftre bu bwlch bu twlch tande · mal twrch
y tywyffeist vre · bu golut mynut bu lle · bu gwyar gweilch
· (II gwrymde ·

Moch dwýreawc y meítin · o gýnnu aber rac fin · o dýwýf
 yn týwýf yn dýlín · rac cant ef gwant geffeuín · oed garw ·
 y gwnaewch chwí waetlín · mal yuet med drwý chwer-
 thín · oed llew y lladewch chwí dýnín · cledýual dýwal
 fýfgýolín · oed mor diachor yt ladei efgar : gwrhual en

Dífgýnnwýf en affwýf dra phenn · ný deliít · (¶ y beí ·
 kýwýt kýwrennín benn · dífgiawr breínt vu e lad ar gāg-
 en · kýnnedýf y eweín efgýnnv ar ýstre ýftwng kýn go-
 rot goreu gangen · dílud dýleýn cathleu dílen · llýwý llý-
 vroded rwých ac aſgen · anglaf affwýdeu lovlen · dýfforthef
 ae law luríc wehýn · dýmgywallaw gwledíc dal : oe bríd
 brennýal · eídol adoer creí grannawr gwýnn · dýfgiawr
 pan veí : bun barn benn · perchen meírch a gwrýmfeírch
 ac ýfgwýdawr ýaen · gýuoet o gýuergýr efgýn dífgýn ·

Aer dýwýf rý dýwýf rývel · gwlat gordgareí gwrđ-
 uedel · Gwrđwerýt gwaet am írved : feírchýawr am y rud
 yt ued · feíngýat am feírch feírch feíngýat · ardelw lleíth
 dýgiawr lludet · peleídýr en eíſ en dechreu cat · hýnt
 am oleu bu godeu beleídrýal · ○○○○ ○○○○○○

Keínt amnat amdína dý gell · ac ýftauell yt uýdeí
 dýrllýdeí med melyf : maglawr gwryf · Aergýnglýf gan
 wawr · ket lwýf lloegrwýf llíwedawr · rý benýt ar hýt

ýd attawr · eillt wýned klýwer e arderched · gwananhon
 být ved · favwý cadavwý gwýned · tarw bedín treíf trín :
 teyrned · kým kýmefc daear kým gozwed : být o2fun godo-

Bedín ordývnat en agerw · mýnawc llu- · · ¶ dín bed ·
 ýdawc llaw chwerw · bu doeth a choeth a fyberw · nýt oed
 ef wrth gyued gochwerw · mudýn geínnýon ar ý helw ·
 nýt oed ar llef bro pob delw · an gelwír mor a chýnnwr ·
 ýmplýmnwýt ýn trývrwýt peleidýr · peleidýr gogýmwyt
 goglýffur heýrn llíveít llawr en affed · fýchýn ýg gorun en
 trýdar : gwr frwýthlawn flamdur rac efgar · ○○○○○○○○

Dýffo2thef cat veírch a chat feírch greulet ar gatraeth
 cochre mac blaenwýd bedín dínuf aerg1 gwýth gwarth-
 vre · an gelwír ný faw glaer fwýre · echadaf heídýn haearnde ·

Mýnawc gododín traeth e annor · mýnawc am rann
 kwýnhýato2 · rac eídýn arýal flam nýt atco2 · ef dodef e díl1^c
 ýg kýmho2 · ef dodef rac trín tewdo2 · en arýal ar dýwal díf-
 gýnnwýf · can llewef po2thef mawrbwýf · o ofgozd vúnýd-
 awc ný díangwýf namen vn arýf amdíffrýf amdíffwýf ·

Ogollet morýet ný bu aeffawr dýffo2thýn traeth ý en-
 nýn llawr · rý duc oe lovlén glaf lavnawr · peleidýr pwýf
 preiglýn benn per1glawr · ý ar o2wýd erchlaf penn wedawr
 tríndýgwýd trwch trach ý lavnawr · pan o2výd oe gat :

nŷ bu foawr · an dŷrllŷf molet med melŷf maglawr · ○○○○○○

Gweleif ŷ dull o benn tŷr adoŷn · aberth am goelkerth
a diŷgŷnnŷn · gweleif oed kenevŷn ar dref redegeŷn · a gwŷr
nwŷthŷon rŷ golleffŷn · gweleif gwŷr dullŷawr gan awr
adevŷn aphenn dŷvŷnwal a breŷch breŷn ae cnoŷn · ○○○○○○

Mat vudŷc ŷfgavŷnwŷn aŷgwrn aduaon · ae laŷŷawc tebe-
dawc tra mozdwy alon · gwrawl amdŷvrwŷf gozuawr ŷ lu ·
gwŷrŷt vronn gwrvan gwanan arnaw · ŷ gŷnnedŷf diŷgŷn-
nu rac naw rŷallu · ŷg gwŷd gwaed a gwlat · a gozdŷynaw ŷ
caraf vŷ vudŷc lleithŷc a vu anaw · kŷndilŷc aeron kenhan lew ·

Caraffwn diŷgŷnnu ŷg catraeth geŷŷevŷn · gwert med ŷg
kŷnted a gwŷrawt wŷn · caraffwn neu chablwŷf ar llain · kŷn
bu e leaf oe laf uffŷn · caraffwn eil clot dŷffo^zthef gwaetlŷn · ef
dodef e gledŷf ŷg goethŷn · neuŷ adrawd gwŷrhŷt rac gododŷn
na bei mab keidŷaw clot vn gwr trŷn · ○○○○○○ ○○○○○○

Truan ŷw gennŷf vŷ gwedŷ lludet · godef gloef angheu
trwŷ angkŷffret · ac eil trwm truan gennŷf vŷ gwelet · dŷ-
gwŷdaw an gwŷr nŷ penn o draet · ac ucheneit hŷr ac eŷ-
lŷwet ŷ en ol gwŷr pebŷr temŷr tudwet · Ruvawn a gw-
gawn gwŷawn a gw^lŷget · gwŷr gorŷaf gwŷrŷaf gwrd
ŷg calet · ŷf deupo eu heneit wŷ wedŷ trŷnet · kŷnnwŷf
ŷg wlat nef adef avneuet · ○○○○○○ ○○○○○○

Ef gwrthoddef tref tra gwýar llýnn · ef lladei val dewr
 dull nýt echýn · tavloýw ac ýfgeth tavlet wýdrín · a med rac
 teýrned tavlei vedín · menít ý gýngho2 men na lleveri lliawf
 ac vei anwawf nýt edewýt · rac ruthýr bwýllýadeu a chledýva-
 wr lliveít handit gwelír llavar lleír · ○○○○○○ ○○○○○○

Porthloed vedín porthloed laín · a llu racwed en ragýr-
 wed en dýd gwned ýg kývrýffed · buant gwýchawc gwede
 meddawt a med ýuet · ný bu waret / an gorwýlam / enýd frw-
 ýthlam · pan adroder / to2ret ergýr / o veírch a gwýr týngýr

Pan ým dývýd lliawf prýder prýderaf fun · · · (|| týnget ·
 fun en ardec arýal redec ar hýnt wýlaw · ku kýstudýwn · ku
 caraffwn kelleic faw · ac argoedwýf gwae gozdývnwýf ý em-
 dullýaw · ef dadoddef ar lluyd pwýf ar llef rieu · ar dílvýn go-
 et ar dílíw hoet ýr kývedeu · kývedwogant ef an dýduc ar
 dan adloýw ac ar groen gwýnn · gofgroýw gereínt rac de-
 heu gawr a dodet · lluch gwýnn gwýnn dwll ar ýfgwýt
 ý o2 · ýfpar llary ý o2 · molut mýnut mo2 · gogwneif heiffýllut
 gwgýneí gereínt hael mýnawc oedut · ○○○○○○○○○○○○

Díannot e glot e glutvan · diacho2 angoo ýg kýman ·
 diechýr erýr gwýr govaran · trín odef eidef oed eirýan · rago-
 rei veírch racvuan · en trín lletvegín gwín o bann · kýn glaf-
 ved a glaffu eu rann · bu gwr gwled od uch med mýgýr o
 · · (|| bann ·

Dienhýt ý bob llawr llanwet e hual amhauual afneuet ·
 twll tal e rodawr caf ohír gwýthawc rýwonýawc díffreí-
 dýeít · eil gweíth gelwídeínt amalet · ýg cat veírch a feírch
 greulet · bedín agkýsfoget ýt vjd cat vozýon : cochro llann
 ban rý godhet · trwm en trín a llavýn ýt lladeí garw : rýbud
 o gat dýdýgeí · cann calan a darmertheí ef gwenít a dan
 vab erveí · ef gwenít a dan dwrch trahawc · vn ríeín a mo-
 rwýn a mýnawc · a phan oed mab teýrn teíthíawc ýng-
 gwýndýt gwaed glýt gwardawc · kým golo gwerýt ar
 rud llary : hael etvýnt dígythrud · o glot a chet echíawc :
 neut bed garthwýf hír o dír rýwonýawc · ○○○○○○○○○○

Peís dínogat e vreíth vreíth · o grwýn balaot ban wre-
 íth · chwít chwít chwídogeíth · gochanwn gochenýn w-
 ýthgeíth · pan eleí dý dat tý e helya : llath ar ý ýfgwýd llo-
 rý ený llaw · ef gelwí gwn gogýhwc · gíff gaff · dhalý dha-
 lý dhwc dhwc · ef lledí býfc ýng corwc · mal ban llad ·
 llew llýwýwc · pan eleí dý dat tý e vjnyd · dýdýgeí ef
 penn ý wrch penn gwýthwch penn hýd · penn grugýar
 vreíth o venýd · penn pýfc o rayadýr derwennýd · or fa-
 wl ýt gýrhaedeí dý dat tý ae gícweín o wýthwch a lle-
 wýn a llwýueín · nýt angheí oll ný ueí ozadeín · ○○○○○○

Neum dodýw angkývwng o angkýuarch ným daw

nŷm dŷvŷd a uo trŷmach · nŷ magwŷt ŷn neuad a vei
 lewach noc ef ː nac ŷng cat a vei waftadach · ac ar rŷt
 benclwŷt pennawt oed e veŷrch ː pellynnŷc e glot pe-
 llwf e galch · a chŷn golo gweŷr hŷr a dan dŷwarch ː
 dŷrllŷdeŷ vedgŷrn vn mab feruarch · ○○○○ ○○○○○○

Gueleŷf ŷ dull o bentŷr a doŷn a berthach coel kerth a
 emdŷgŷn · Gueleŷf ŷ deu oc eu tre re rŷ gwŷdŷn · o eŷr
 nwŷthon rŷ godeffŷn · Gueleŷf ŷ wŷr tŷlluaŷr gan
 waŷr a doŷn a phēn dŷuŷnwal ŷrŷch bzeŷn ae knoŷn ·

Gododŷn gomŷnnaf oth blegŷt · ŷg gwŷd cant en
 arŷal en emwŷt · a guarchan mab dwŷweŷ da wrhŷt
 poet gno en ŷn tŷno treŷffŷt · er pan want mawf
 mŷr trŷn · er pan aeth daear ar aneŷrŷn · nu neut
 ŷfgaraf nat a gododŷn ·

Llech llefdŷr arŷf gardŷth tŷth ragon tec ware rac go-
 dodŷn ŷftre anhon · rŷ duc dŷwŷll o wŷn bebŷll ar llef
 tŷmŷr tŷmo2 tŷmeftŷl · tra merŷn lleftŷr · tra merŷn
 llu · llu meithlŷon · keŷn gadzawt rwŷd rac rŷallu o
 dŷndŷwŷt en dŷuuwŷt ŷn dŷouu · ŷfgwŷt rugŷn
 rac doleu trŷn tal ŷrŷw ŷu ·

Diheŷd ŷ bop llaur llanwet ŷ hauŷl amhal afneuet
 twll tal ŷ rodaŷc caŷ ohŷr gwŷchauc rŷwŷnŷauc dŷf

fret · eil wíth gwelýdeínt amalet ý gat veírch ae feírch
 greulet bit en anýfgoget bit get uo2on gwýchýrolýon
 pan rý godet · trwm en trín a llaín ýt lade1 gwaro rýbud
 o gat dýdýge1 gant : can ýg calan darmerthe1 · ef gve
 nít a dan ʘab urue1 · ef gwenít a dan dwrch traha-
 wc · ʘn rieín a mo2wýn a menaʘc a chan oed mab
 b2enhín teithíauc · ud gwýndýt gwaet kilyd gwa-
 redauc · kýn golo gwerýt ar grud hael etʘýnt do
 eth dýgýrchet ý get ae glot ae echíauc uot bed go2-
 thýn hir o o2thír rýwýnauc ·

Am dzýnní drylaʘ dzýlen am lwýf am díffwýf dý
 warchen tr1 hue baruaut dreif díl1 plec hen atguuc
 e mo2em ae guíau hem hancá1 ureuer urag denn
 at gwýr a gwýdýl a phrýdeín at gu kelein reín
 rud guen deheuec gwenauwý mab gwen ·

Am gínýaʘ drylaʘ dzýlen trým dwýf tradíffwýf dý
 warchen kemp e lumen · arwr baruaut afgang ʘreíth
 e drých eidýn a b2eithell go2uchýd ý laʘ lof len ar gýnt
 a gwýdýl a phrýden · a chýnýho mwng bleid heb
 prēn ený laʘ gnaʘt gwýchlaut ene lenn · prýtwýf
 ný be1 marw mo2 em deheuec guenabwý · mab gwēn ·

Aryf angkynnull ang **Eman e dechreu gozchan**
 kyman dull : twryf en agwed · e rac **tutwvlch**
 meuwed · e rac mawrwed · e rac maryed · pan
 yftjern gwern e am gamgyrn · e am gamgled · e uoli
 ri : a lluawr peithliw racwed · yd 1 gwelef : ar hual tref
 tardei galled · Dygochwíawr a chlot a phor : a pheith
 a pher · A ruduorua ac ymo2va · ac eivyonyd a gwynhei
 dyd kein edryffed · Trybedawt rawt rac y devawt : eil
 dal roffed · Taryaneu bann am dal hen bann bv e
 dryffed · Bleid e vywyt oed bleidyat ryt eny dewred ·
 Pubell peleidyf pevyr pryt neidyf : o lwch nadred ·
 welyd yd wyt gwelydon rwyt riain gared · Carut vre
 idvyw carwn dy vyw : vur heywred · Camhwrawc
 darw kwynaf dy varw : carut dyhed · Baran mo2 yg
 kynhoryf gwyr : y am gatpwill · ymwan bran yg ky-
 nwyt · Tardei donn gyvryngon gowydawc byt · Ef
 gwrthodef ar llwrw peuf : ar llef pedyt petwar lli
 wet · Petwar milet miledawr byt · aeffawr yn nellt
 a llavyn eg wallt eif obedro2 · Gwr gwyllyaf o gyrn
 glaf med meitin · Gwr teithiawr o blith porfo2 : po2th
 loed bedin · Breeych tutwvlch baranref doft : benn
 gwaed gwín · yr med a chwryf yd aethan twryf

drof eu hawfin · Gwýalvan weith er cadw kÿvreith bu kÿ-
 vÿewin · kÿnan kenon teithvÿw o von ar vreint gozllin ·
 tutvwlch kÿvwlch a ozeu vwlch ar vann caereu · gan vÿ-
 nÿdawc bu atveillÿawc eu gwírodeu · Blwÿdÿn híraeth
 er gwÿr gatraeth am maeth yf meu · eu l¹avneu dur eu
 med en bur eu haualeu · Aryf angkÿnnvll angkÿman
 dull twrÿf neuf kígleu · **Ac e vellÿ e tervÿna · Weithÿon**
Nÿ phell gwÿd aval o a- **e dechreu gwarchan adebon ·**
 vall : nÿ chÿnnÿd dÿual o dÿvall · nÿ bÿd ehovÿn
 noeth en yfgall : pawb pan rÿ dÿngír yt ball · A ga-
 rwn ÿ ef careí anreithgar · nÿ bÿd marw dwÿweith :
 nÿt amfud ÿ vud e areith · nÿ cherí gÿfofní gÿvÿeith · e
 míf emwÿthwaf amwÿn · am fwrn am gorn kuhelÿn ·
 en adef tang def collít · adef led buoft lew en dÿd mít ·
 Rudvÿt keiffÿeffÿt keiffÿadon : meín uchel medel e alon ·
 dÿ ven ar warchan adebon · **E vellÿ e tervÿna goz**
chan adebon · Ema weithÿon e dechreu gozchan kÿn
Pei m1 brÿtwn pe1 m1 ganwn : tardeí **velÿn** ·
 warchan gozchegín · Gweilgíng tozch trÿchdrw-
 ÿt''trÿchethín''trÿchínfwrth · kÿrcheffít en avon kÿnn
 noe geínnÿon · tÿlleí garn gaffon : rac carneu ríwrhon ·
 rÿveluodogÿon · efgÿrn vÿrr vÿrrvach varchogÿon ·

tÿlleı̄ ı̄lvach gwrȳt govurthı̄ach · rı̄t gwı̄nn rac eı̄ng-
 ı̄l ı̄awn llad · ı̄awn vrı̄wı̄n vrı̄wı̄al ː rac canhwı̄nawl
 cann · lluc ı̄r duc dı̄vel dı̄fgı̄nnı̄al alel ː ı̄ bob dewr
 dı̄ fı̄el · trwı̄y hoel trwı̄y hemm ː trwı̄y gı̄bellawr a gemm ·
 ac eur ar dhreı̄n a galar dwvı̄n dı̄vı̄d ː ı̄ wı̄nnaffed
 velı̄n · e greu oe gı̄lchı̄n ː keledı̄c ewı̄n · med mı̄gyr melı̄n ·
 Eil creu oe gı̄lchı̄n ː rac cadeu kınvelı̄n · Kınvelı̄n gaf-
 nar ı̄fgwn brı̄ffwn bar · Goboꝛthı̄at adar ar denı̄n dw-
 ı̄yar · Dı̄rreı̄th grad voꝛı̄on ː adan voꝛdwı̄t haelon · kı̄-
 vret kerd wı̄llı̄on ː ar wellı̄ng dı̄rı̄on · teyrn tut anaw
 ı̄f meu e gwı̄naw ː enı̄y vwı̄f ı̄ dı̄d taw · Gomı̄nı̄at
 gelı̄n ː ehangfeit ervı̄n · Gochawn kı̄rd keı̄nmı̄n ː ı̄w
 gwarchan kınvelı̄n · Goꝛchan kınvelı̄n kılchwı̄y wı̄-
 lat ː etvı̄n gwr gwned gwı̄ned e wlat · dı̄chı̄annawr
 dewr dı̄chı̄anat · eı̄dı̄n gaer gleı̄ffı̄on glaer kı̄verthrı̄n-
 neıt · keı̄n dı̄ en rud enı̄f gwerth ruduolawt ved meı̄rch
 eı̄thı̄nı̄n neut ı̄nt blennı̄d · Gwarchan kınvelı̄n ar
 ododı̄n neuf goꝛuc o dı̄n dogı̄n gı̄mhwı̄lleıt · E wajw
 drwn oꝛeureıt am rodef poet ı̄r llef ı̄w eneıt · Etmı̄-
 gı̄r e vab tecvann ː wrth rı̄f ac wrth rann wı̄r cat-
 van colovı̄n greıt · Pan vı̄rı̄wı̄t arveu trof benn cat
 vleı̄dı̄eu buan deu en dı̄d reıt · trı̄y wı̄r a thrı̄vgeı̄nt

a thrýchant ý vreíthýell gatraeth ýd aethant · or fawl
 ýt gryffýaffant uch med meneftrí : namen trí nýt at-
 cozfant · Kýnon a chadreíth · a chatlew o gatnant · a mín-
 heu om creu dýchíozant · Mab coel kerth výt werth ý
 a wnaethant : o eur pur a dur ac arýant · evnývet nýt
 nodet e cawffant : gwarchan kýrd kýnvelýn kývnovant ·

Eman e tervýna gwarchan kýnvelýn · Canu vn
 canuawc a dal pob awdýl o2 gododín herwýd bre
 ínt ýng kerd amrýffon · Trí chanu a thríugeínt
 a thrýchant a dal pob vn o2 gwarchaneu · Sef a-
 chawf ýw am goffau ene go2chaneu ríuedí e gwýr
 a aethant e gatraeth · Noc a dele gwr mýnet ý em-
 lad heb arveu : ný dele bard mýnet e amrýffon
 heb e gerd honn · Eman weíthýon e dech
 reu gwarchan maelderw · Talýeffín ae cant ac
 a rodef breínt ídaw · Kemeínt ac e odleu e godo-
 dín oll ae dri gwarchan ýng kerd amrýffon ·

Doleu deu ebýr am gaer · ým duhun am galch
 am glaer · gwíbde adoer a dwýaer · clodrýd ke-
 íffídýd kýsgut · bríthwe arwe arwrut · ruthýr ano2-
 thwe a uebír · adwý a dodet ný debít · odef ýnýaf
 dof ý wrýt · dýgwgeí en arýf en efgut · hu teí en-

wlyđ elwit · gwr a ret pan dychelwit · kywely krym
 dy krymdwyn · kyueiliw nac eilw etvrwyn nac em-
 mel dy dywal a therwyn · Tervyn tozret tec teithy-
 awl nyt aruedauc e uolawt · diffrýderaf y vrafca-
 wt · Molawt rin rymidhin rymenon · dyffyllel trech
 tra manon · Disgleiryawr ac archawr tal achon ar
 rud dhreic fud pharaon · Kyueillýaur en awel ada-
 wavn · Trengfýd a gwýde1 neb ae eneu y ar o2thur
 teith teth a thedyt · Menit e ofgozd mavr mur on-
 wyd ar vo2 ny dheli · na chýngwýd gil na chýngo2
 gozdibleu eneit talacho2 nyt mwý rý uudyt y ef-
 go2 · efgo2 eidin rac do2 · kenan kein mur e rago2 ·
 goffodef ef gledyf ar glawd meiwyr · budic e ren
 eny annavd wledic · y gynnwithic kynlaf kynwe-
 if dwuyn dyvynveif · kyehuech ny chwýd kyehwe-
 rw kyehvenychef kyehwenychwy enllí welef · alen-
 wif miran mir edlef · ar yftre gan voze godemlef ·
 hu te1 idware yngo2vynt gwýr go2uynnaf rý
 annet · en llwrw rwýdheu rý gollet · collwýd · med
 wýd menwýt · gogled run ren rý dynnit · gozthew
 am dychuel dychuelit · go2wýd mwý galwant no
 melwit · am rwýd am rý ystoflit · Ystofflit llib llain ·

blín blaen blen blenwýd · trýbedavt ý wledic e
 rwng drem dremrud dremrýt ný welet ý odeu
 dhogýn rýd · ný welet ý odeu dhogýn fýd mo2 ere-
 dic dar d1gerýd · kentaf d1gonír can welw kým-
 nwýth1c lleithíc llwýrdelw kým ý olo gouudelw
 taf gwr mavr ý wael maelderw · delwat dieírý-
 daf ý errý par ar delw rwýfc rwýf bre rýmun
 gwlat rýmun rýmdýre · ýfgavl dh1fgýnnýawd
 wlawd gymre nac ýfgawt ý reddec rý gre · godíwe-
 ud godíwef gwlat vre · ný odiweud o vevýl ve-
 ínt gwre · 9

Da dýuot adonwý adonwý am adauffut · a wnele1
 6ratwen gwnelut lladut llofgut ný chetweíft nac
 eithaf na chýnno2 ýfgwn tref dý beuwel · ný weleif
 o2 mo2 bwýr mo2 marchauc a 6e1 waeth no od gur ·

Trý can eurdo2ch a grýffýaffant en amwýn b2e-
 1thell bu edzýwant ket rý lade hwý wý ladaf-
 fant a hýt o2fen být etmýc 6ýdant · ac o2 fawl a
 aýtham o gýt garant · tru namen 6n gur nýt

Trýcant eur do2chauc gwned gar (¶) englýffant ·
 guacnauc trýchan trahaab6c kýuun kýuar6ab6c
 trýchan meírch godrud a grýffýwí ganthud trý

chwn a thrýchant tru nýt atcozfant ·

Dýwal ýg cat kýníwng ýg kení · ýg kýþrang nýt
oed dang af gwnehei ýn dýd gwýth nýt ef weith
gochelí · baran baed oed bleidic mab elí · erþeffit gwín
gwýdýr leftri llaþn : ac endýd camaþn camp a wneeí ·
ý ar aruul cann kýñ oe dreghí · calaned cochwed

Pwýf blaen rýdre fereí ý gadeu dryll (¶ ae deuí ·
kedýr cat keín cryfgwýdýat · brýt am gozlew
diechwíth lam ý o2wýlam nat rý gýgleu · ef gwneeí
gwýr llýdw a gwraged gwýdw kýñ oe agheu · b2e-
ínt mab bleidgí rac ýfberí ý berí greu · ☞ yfberí

Kein guodeo e celýo ery þýhýr ohanaþ ar a fýf
gut af eiryangut · pan efgýnnei baub tí difgýnnþt
ceueí gwín gwaet meirw meínt a wanut · teír
blýned a phedeir tutet en þaþr ýt uaer afgým
mýrr hut ath uodí gwaf ným gwerth na the-
chut p2effent kýuadraud oed b2eichýaul glut ·

Pan gýrcheí ýg kýwlat e glot oed anþonaþc ef
dilydeí wín gwr eur do2chauc ef rodeí gloýw dull
glan ý gwýchiauc · ardwýeí cāñ wr arwr mý-
nauc · anþonaþc eiffýllut alltut marchauc þn
maban e gían o dra bannauc ný ☐ fathraþt

gododín ar glaŕr foffaut · pan ƕe1 no llif llýmach

Ango2 deo2 daín farff faffwý graen (¶) nebaut ·
 anýfgoget ƕaen · blaen bedín arall arlwý treif tra
 chýnníŕyn · rwý gob2wý go2dwý laín · enwír ýt
 elwír oth gýwír weithret · recto2 rwýfyadur ·
 mŕr pob—kýuýeith · tutŕwlch treiffic aer

Ango2 deo2 daín farph faffwý (¶) caer o díleith ·
 graín · blaen bedín enwír ýt elwír oth gýwír
 gŕerít · kewír · ýt^helwír oth gýwír weithret ·
 recto2 rwýŕyadur mur pob kíwet · merýn mab
 madýeith mat ýth anet ·

Achef guolouý glaŕleidd duuýr díaf dílín · ango2 deo2
 daín anýfgocŕaen em blaen bedín let rud leuir a
 meirch a gwýr rac gododín re cw gýuarch kýwuy
 rein bard kemre tot tARTH rac garth merín ·

Scwýt dan wodef · ný ýftýngeí rac neb wýneb ca
 red erythuacce1 díryeit o eirch meirch ýg kýndo2 aur
 gwryaŕr hein gwaewaur kelín creude1 · pan wa
 net ýg kýueillt^{ef} gwane1 ereill nýt oed ameŕyl ýt
 a dýcce1 · dýuit en cadw rýt kein af mýcce1 pan dý
 duc kýhuran clotuan mo2de1 ·

Geu ath díweduf tut leo na delíif meirch

neb marchlew kený ʘaccet am býrth ampoꝛth oed
cadarn e gledýual ýnyoꝛth ur rwý ýfgeínnýeí ý onn
o bedýholl llav ý ar ʘeín erch mýgedoꝛth ·

Ardwýnef adef eidun gwalat · gwae nı rac galar
ac aʘar gwaſtat · pan doethan deon o díneídín parth
deetholwýl ʘ ʘ pob doeth wlat · ýg kýwryſſed
a lloegýr lluyd amhat · naʘ ugeínt am bob ʘn am
beithýnat · ardemýl meírch a feírch a feríc dıllat ar-
dwýeí waet nerth e gerth oꝛ gat ·

O ofgoꝛd mýnydauc pan grýſſýaffant · gloew dull
e am drull ýt gýnuaethant · o ancwýn mýnydauc
handit trıftlaʘn ʘý mryt : rwý e rý golleıf ý om
gwír garant o drýchan eur doꝛchauc a grýſſýwf
gatraeth tru namen ʘn gur nýt anghaffant ·

Gofgoꝛd gododín e ar raʘn rın · meírch eılıʘ eleırch
a feírch gwehín · ac ýg kýnnoꝛ llu llıwet dífgín
en amwýn called a med eidín · o guſſýl mýnyda-
uc troſſaffeı ýfgwýdaur · kwýdaffeı lafnaʘr ar
grannaur gwín · wý cerı gon gwýlaef dífgín ·
ný phoꝛthaffan warth wýr ný thechýn ·

Neut eryueıf ý ued ar ýg kerdet gwínuaeth rac
catraeth ýn ʘn gwaret pan ladheı ac laʘnawr

ýnýtgoget ýn daýr nýt oed wael men ýt welet
 nýt oed hýll ýdellýll en emwaret · atwýthíc fcýn-
 dauc madauc eluet ·

Pan dei ý cýuarchant nýt oed hoedýl dianc dialgur
 aruon cýrchei eur ceínyo arurchýat urýthon b2owýf
 meírch cýnon · Leech leud   ud tut leu-
 ure gododín ftre ftre ancat ancat cýngo2 cýngo2
 temestýl tramerýn lefýt tramerýn lu heidilyaun
 lu ineidlyaun let lín lu o dindýwýt en dýowu fcu-
 ýt grugýn iractaryf trun tal brí6 bu ·

Eur ar mur caer crísguítat dair caret na haír
 air mlodyat im f faxa fecífiar argouuduít adar
 b2o uual pelloid míreín nýt adraud a uo bý6 o dam
 gueiníeít luí o dam lun luch líuanat nýt adraud
 a uo bíu ín dit pleímíeít na bei cínaual cínelueít ·

Dím guoíu edíu o adam neíním un huc an
 guoloet guoreu fdlínet em ladaut lu maur
 1 guert 1 adraut ladaut map nuíthon o eur
 do2chogýon cant o deýrnet hit pan grímbu
 iller bu guell prít pan aeth can wýr ý gatraeth
 oíd eilth gur guínuaeth callon ehelaeth oed gur
 luít einím oed luríc teíním oíd gírth oed cuall

ar geuín e gauall ný wifguíf imil imil luít he
 iním 1 guaiu ae ýfscuít nae gledýf nae gýllell
 no neím ab nuíthon gur a uei well ·

Tra merín iodeo tr1 leo ýg caat tr1 guaíd frant
 fraiduf leo bubon a guozeu bar deo ·

Gnaut 1 ar fífolín Amdíffín gododín ím blaín
 trín terhíd rei gnaut illuru alan buan bíthei
 gnaut rac teulu deo2 em dífcínhei gnaut
 mab golíftan cen nei bei guledíc ítat índeuí
 a lauarei gnaut ar lef mínídauc fcuítaur treí
 guaurud rac ut eídín uruei ·

N1 fo2thint ueiri molut muet rac trín ríallu
 trín o2thozet tebíhíc tan terýd druí cínneuet ·
 du1 maurth guífgaffant eu ceín duhet díu
 merchýr bu guero eu cí unet díuýeu cenna-
 deu amodet díu guener calanet a cíuríuet díu
 fádurn bu dídurnn eu cít gueithret díu ful
 laueneu rud a at ranhet · díu llun hýt beñ
 clun guaet lun guelet nýf adraud gododín
 guedý lludet hír rac pebyll madauc pan atcozhet ·

Dífgýnfit in trum in alauoed dwýrem cínte
 bíc e celeo erit mígam guannannon gurth

med gurýt muihíam ac guích fodíauc guíchauc
inham eithínín uoleit map bodu at am ·

Guír gozmant aethant cennín gwínweith
a medweith oedýn o ancwýn mýnýdauc anthuím
cím mruinauc o goll gur gunet rín mal taran
nem tarhei fcuýtaur rac rýnnaud eithínín ·

Moch aruíreith imeitit pan crf cínereín ímídín
o douíf in towýf inílín rac cant em gwant ce
feuín oed mo2 guanauc ídínín mal íuet med
neu wín oed mo2 díachar ýt waneí efgar uíd
alt guanar gurthýn ·

Moch aruíreit 1 mo2e ícíním apherým rac ftre
bu cíuarch gueir guíat íg cín o2 o2 cat cíueíllt
ar g arat ínít gene buguo lut mínut bu
lee bu guanar gueílging gurým de ·

Guelet e lauanaur en líwet ín cíuamuín gal
galet rac godurýf ý aeffaur godechet techín
rac eídín bre uruíet meínt a gaffeílau nýt
atco2yéí ohanau cuír oed arna⁶ ac canet cínđý-
nnýauc calc dreí pan gríníec gríníeí nít at
waneí r1 guaneí r1 guanet oed mených guedý
cwýn 1 efcár 1 címluín oed guenuín híc caráitet

a chín 1 olo atan títguet daiar dírlíshei etar
 iued iuet · Huítreuít clair cinteiluuat clær
~~clær~~ cleu na clair air uener fehic am fut feic
 fic fac adleo gogyuurd gogymrat edili edili
 uí puíllýat nýf adraud gododín ín dít pleigbeit
 na bei cínhauaí cíteíuat ·

Llafnaur let rud laun ciuachlud guron guo-
 rut ý maran laím gur leidyat laguen udat
 ftadal vleidyat bleid címan luarth teulu la-
 ur ín ladu cínoídalú ní bu guan enuír ith
 elwir od guur guereit rectoz luídur mur
 pob kýuýeíth tutuwích treíffíc hair caer

Kyuaruu ac ac erodu leidyat lu ¶ godíleit ·
 hero ný bu ac cíhoit ac 1 hero ní bu hero
 cíued guéc guero gníffint gueuilon ar
 e helo nít oed ar lef bzo bot ero ní cíluuf
 taro trín let un ero trauf ý achauf líuárdelo ·

Ef guant tratrigant echaffaf ef ladhei
 auet ac eíthaf oíd guíu e mlaen llu llara-
 haf godolei o heit meírch e gayaf gochoze
 bzein du ar uur caer cení bei ef arthur rug
 cíuín uerthí íg dífur íg kýnnoz guerno2

¶ guaurdur

Erdyledam canu i cionon cigueren in guanth
 ac cin bu diuant dileit aeron riuesit i loflen
 ar pen erirhon luit en anuit guozeu buit
 i fgluon ar lef minidauc marchauc maon
 em dodef itu ar guaiu galon ar gatraeth oed
 fraeth eur dozchogyon wy guenint lledint
 feiuogion oed ech eu temyr treif canaon
 oed odit imit o barth urython gododin obell

Erdiledaf canu ciman cafa (¶ guell no chenon ·
 in cetwir am gatraeth r1 guanaid brit ret
 britgue ad guiar fathar fanget fegit guid
 gunet dial am dal med o galanet cuie1 rig
 et nif adraud cipno guedi kyffro cat ceue1
 cimun idau ciui daeret ·

Llithyessit adar a da am edismicaf edeu1
 niat eithuiat aruhicat ef guisguf aur ig
 c1 nno2 gaur ig cin uaran edeuiniet ballauc
 tal gellauc cat tridid engiraul erlinaut
 gaur arth arwynaul ar guigiat guoz vlodí
 at riallu erigliuiat hir lu cem bu gipno mab

Erdiledaf canu ciman c1 (¶ guen gat ·
 guereint llawen llogell bit budit did dr